

УДК 65.012.23:640.43

Полінкевич О.М., д.е.н., професор

Волинський національний університет імені Лесі Українки

РЕГІОНАЛЬНИЙ РИНОК ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

В статті розглянуто регіональний ринок підприємств готельно-ресторанного бізнесу на прикладі Волинської області, визначено основні показники, за допомогою яких проводиться їх оцінювання, окреслено ознаки, які визначають особливості функціонування регіонального ринку, подано оцінку готелів за зірковістю.

Ключові слова: регіональний ринок, готельно-ресторанний бізнес, денні готелі, капсульні готелі, Волинська область.

Polinkevych O.M.

REGIONAL MARKET OF HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS ENTERPRISES

The article considers the regional market of hotel and restaurant business on the example of Volyn region, identifies the main indicators by which they are evaluated, outlines the features that determine the peculiarities of the regional market, provides an assessment of hotels by stardom.

The modern market of hotel and restaurant business enterprises establishes tough competitive conditions, which require domestic enterprises to form high-quality services. At the same time, scientists and practitioners pay attention to the fact that today in Ukraine hotel and restaurant services lag far behind world standards.

Економічні науки: збірник наукових праць Луцького національного технічного університету. Серія "Регіональна економіка". Випуск 17 (67). Редкол.: відп. ред. к.е.н., професор І.В. Кривов'язюк. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2020. 348 с.

The purpose of the article is to study the regional markets of hotel and restaurant business.

293 hotels are registered in Volyn region. Noble Boutique Hotel, Rhombus Hotel and Turiyske Podvir'ya are the most popular hotels in the Volyn region. In addition, Patio di Fiori, Kolobok and Sribni Leleky Hotel & Spa are also popular in the Volyn region.

Among the restaurants most popular in the Volyn region are: Felicita, Korona Vytautas restaurant, Cafe de Vino, Bravy Schweik, Kurin restaurant, Classic, Chevermeto, Patio Di Fiori, Skybr Family, Meat & Green, Karabas Barabas, Obolon Beer Club, Mr. Benedict Cafe, Mojo Family, 4Rest, Beer Club Maidan, Golden Ducat, France.ua, ethno-restaurant Panich, Restaurant Mashevchkiy Bor, Coffe Room, Khinkalnya, Cafe Alice, etc.

The regional market of hotel and restaurant business enterprises is characterized by such basic features as: specialization of hotel and restaurant enterprises; creation and growth of hotel and restaurant chains; active use of information technologies, development of e-commerce in the hospitality industry; environmental protection policy. It is the regional hotel and restaurant business that is characterized by significant investments in energy-saving technologies and services.

Key words: regional market, hotel and restaurant business, day hotels, capsule hotels, Volyn region.

Полинкевич О.Н.

РЕГИОНАЛЬНЫЙ РЫНОК КОМПАНИЙ ГОСТИНИЧНО-РЕСТОРАННОГО БИЗНЕСА

В статье рассмотрены региональный рынок предприятий гостинично-ресторанного бизнеса на примере Волынской области, определены основные показатели, с помощью которых проводится их оценка, определены признаки, которые определяют особенности функционирования регионального рынка, дана оценка гостиниц по звездности.

Ключевые слова: региональный рынок, гостинично-ресторанный бизнес, дневные гостиницы, капсульные отели, Волынская область.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Сучасний ринок підприємств готельно-ресторанного бізнесу встановлює жорсткі конкурентні умови, які вимагають від вітчизняних підприємств формування високоякісних послуг. При цьому науковці та практики звертають увагу на те, що нині в Україні готельно-ресторанні послуги суттєво відстають від

світових стандартів. Світове готельне господарство нараховує близько 550 тис. комфортабельних готелів, що налічують понад 21 млн номерів (34 млн місць). При цьому кількість номерів щорічно зростає в середньому на 2–3 % [4]. Європейський ринок готельно-ресторанних послуг поряд із регіональним традиційно займають важливе місце в сучасній світовій економіці і відображають її основні тенденції. В останні два десятиліття вони входять до найдинамічніших і найприбутковіших сфер господарської діяльності.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Провідними зарубіжними вченими, які вивчають основи функціонування світового та регіонального ринків готельно-ресторанних послуг, є Д. Боуен, Р. Броймер, К. Енертон-Томас, Дж. Мейкенз, Дж. Уокер, Х.-А. Шреплер, Ед. Коен.

Качала Т.М., Петровська І.О. визначили становлення та розвиток готельно-ресторанного бізнесу як складової господарської системи регіону. Обгрунтовано необхідність переходу до поняття «готельно-ресторанний бізнес» як одного виду бізнесу відповідно до міжнародних стандартів та якості наданих послуг. Ними констатовано, що готельно-ресторанний бізнес – це один з видів економічної діяльності, що відноситься до малого та середнього підприємництва, котрий на пряму або опосередковано створює нові робочі місця і стає важливим засобом поповнення бюджету різних рівнів.

Посохов І. виділив особливості розвитку європейської готельної індустрії, серед яких: поглиблення спеціалізації готельних підприємств; створення і зростання міжнародних готельних мереж; активне використання інформаційних технологій, розвиток електронної комерції в індустрії гостинності; політику збереження навколишнього середовища. Саме для європейських готелів є характерними значні інвестиції в енергозберігаючі технології і послуги.

Коркуна О., Мичуда М. встановили, що застосування інноваційних технологій у роботі готелю підвищує його конкурентоздатність, якість надаваних послуг, що позитивно

впливає на імідж підприємства, збільшуючи потік постійних клієнтів, що відповідно гарантує отримання прибутку підприємством. Упровадження інновацій має відбуватися як на рівні держави, так і на рівні окремих підприємств.

І хоча на сьогодні чимало проблем в цій сфері досить ґрунтовно проаналізовано, низка суттєвих питань щодо розвитку регіональних ринків підприємств готельно-ресторанного бізнесу залишається дискусійною або недостатньо вивченою.

Цілі статті. Метою статті є вивчення регіональних ринків підприємств готельно-ресторанного бізнесу.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. У Волинській області зареєстровано 293 готелів. Готелі Noble Boutique Hotel, Rhombus Hotel та Turiyske Podvir'ya – найбільш популярні в регіоні Волинська область. Крім того, готелі Patio di Fiori, Kolobok та Sribni Leleky Hotel & Spa також популярні в регіоні Волинська область [1]. Таким чином, у Волинській області найбільша кількість готелів (55,8 %) припадає на м. Луцьк, 13,5 % на м. Світязь, 9,7 % на м. Ковель.

Таблиця 1
Готелі Волинської області, одиниць*

Територія	Кількість готелів	Частка, %
м. Луцьк	144	55,81
м. Ковель	25	9,69
м. Світязь	35	13,57
с. Мельники	12	4,65
с. Липини	2	0,78
м. Шацьк	14	5,43
с. Вулька	1	0,39
м. Володимир-Волинський	2	0,78
с. Теремно	3	1,16
с. Соловичі	1	0,39
с. Гаївка	1	0,39
с. Поліське	1	0,39
с. Пульмо	5	1,94

Продовження таблиці 1

с. Пулемець	3	1,16
с. Городилець	2	0,78
с. Згорани	1	0,39
м. Вараш	1	0,39
м. Любомль	1	0,39
с. Копачувка	1	0,39
с. Колодяжне	1	0,39
с. Княгининок	1	0,39
с. Блаженнік	1	0,39

* складено за даними booking.com

Дослідимо якісні показники готелів. Зокрема, складемо таблицю розподілу готелів Волинської області за зірковістю (табл. 2).

Таблиця 2

Розподіл готелів Волинської області за зірковістю*

Зірковість готелів	Кількість, одиниць	Частка, %
5 зірок	0	0,00
4 зірки	1	0,57
3 зірки	35	20,11
2 зірки	0	0,00
1 зірка	1	0,57
Без категорії	137	78,74

* складено за даними booking.com

Серед ресторанів, найбільш популярними у Волинській області є: Фелічита, ресторан Корона Вітовта, Кафе де Вино, Бравий Швейк, ресторація Курінь, Класік, Чевермето, Patio Di Fiori, Skybr Family, Meat&Green, Карабас Барабас, Пивний клуб Оболонь, Mr. Benedict Cafe, Mojo Family, 4Rest, Пивний клуб Майдан, Золотий Дукат, Франс.уа, етноресторан Панич, Restaurant Mashevckiy Bor, Coffe Room, Хінкальня, Кафе Аліса тощо.

Тобто, готельно-ресторанний бізнес у Волинській області є достатньо розвиненим. Проте, вимагає підвищення якісних

показників щодо зірковості та рівня обслуговування клієнтів. Найбільшу частку у структурі готелів Волинської області займають готелі без категорії.

Висновки. Таким чином, регіональний ринок підприємств готельно-ресторанного бізнесу характеризується такими основними ознаками, як: спеціалізація готельно-ресторанних підприємств; створення і зростання готельно-ресторанних мереж; активне використання інформаційних технологій, розвиток електронної комерції в індустрії гостинності; політика збереження навколишнього середовища. Саме для регіонального готельно-ресторанного бізнесу є характерними значні інвестиції в енергозберігаючі технології і послуги. Такі інвестиції здійснюються у зв'язку зі зростанням вартості енергії, запровадженням ймовірних додаткових екологічних вимог, збільшенням очікувань клієнтів, технічними досягненнями. Регіональний ринок готельно-ресторанних послуг на сучасному етапі постійно видозмінюється відповідно до нових запитів клієнтів (денні готелі, капсульні готелі тощо). Під час аналізування регіонального готельно-ресторанного бізнесу варто оперувати такими ключовими показниками: обсяг номерного фонду, динаміка попиту на готельно-ресторанні послуги, прибутковість готельного номеру, заповнюваність готелів, оцінка якості послуг. Багато інноваційних практик впроваджується на регіональному ринку готельно-ресторанних послуг саме європейськими готельними компаніями.

Список бібліографічного опису

1. Готелі Волинської області. URL: [booking.com](https://www.booking.com) (дата звернення: 1.10.2020).
2. Качала Т.М., Петровська І.О. Значення готельно-ресторанного бізнесу. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2018. Том 29 (68). С. 54–58.
3. Коркуна О., Мичуда М. Інновації у сфері готельно-ресторанного бізнесу в Україні. Сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності. 2020. № 9. С. 31–34. URL: http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/25388/1/STRIG_2020_09_31-34.pdf (дата звернення: 14.08.2020).
4. Особливості формування та реалізації туристичної політики держави: міжнародний, національний, регіональний досвід : монографія / кол. авт.; за ред. А. Ю. Парфіненка. Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. 280 с.

Економічні науки: збірник наукових праць Луцького національного технічного університету. Серія "Регіональна економіка". Випуск 17 (67). Редкол.: відп. ред. к.е.н., професор І.В. Кривов'язюк. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2020. 348 с.

5. Посохов І. Сучасний стан і структура європейського ринку готельних послуг. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/96102063.pdf> (дата звернення: 10.09.2020).

6. Стратегії та технології інноваційного розвитку корпорацій: монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. О.М. Полінкевич. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 416 с.

References

1. Hoteli Volyns'koyi oblasti. Available at: [booking.com](https://www.booking.com) (accessed 1.10.2020). [in Ukrainian]

2. Kachala T.M., Petrovs'ka I.O. Znachennya hotel'no-restorannoho biznesu. Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernads'koho. Seriya: Ekonomika i upravlinnya, 2018, tom 29 (68), s. 54–58. [in Ukrainian]

3. Korkuna O., Mychuda M. Innovatsiyi u sferi hotel'no-restorannoho biznesu v Ukraini. Suchasni tendentsiyi rozvytku industriyi hostynnosti, 2020, # 9, s. 31–34. Available at: http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/25388/1/STRIG_2020_09_31-34.pdf (accessed 14.08.2020). [in Ukrainian]

4. Osoblyvosti formuvannya ta realizatsiyi turystychnoyi polityky derzhavy: mizhnarodnyy, natsional'nyy, rehional'nyy dosvid : monohrafiya / kol. avt.; za red. A.Yu. Parfinenka. Kh. : KhNU imeni V.N. Karazina, 2013. 280 s. [in Ukrainian]

5. Posokhov I. Suchasnyy stan i struktura yevropeys'koho rynku hotel'nykh posluh. Available at: <https://core.ac.uk/download/pdf/96102063.pdf> (accessed 10.09.2020). [in Ukrainian]

6. Stratehii ta tekhnolohii innovatsiynoho rozvytku korporatsii: monohrafiia / za nauk. red. d-ra ekon. nauk, prof. O.M. Polinkevych. Lutsk : Vezha-Druk, 2018. 416 s. [in Ukrainian].